

Comunica amb impacte: ASG per a empreses i ONGs.

¡Yo estuve
en **Cadir**!

Yo estoy
formándome.

¡Y yo!

Yo estoy
trabajando.

 ORGANITZA

CADIR Capacitats Diferents i
Responsables

 SUBVENCIONA

Conselleria de Participació,
Transparència, Cooperació i
Qualitat Democràtica.
Generalitat Valenciana.

 COL·LABORA

SOANDEX ASG

Direcció tècnica

Autoría del document:
Miguel Ángel *Moyano Santiago,
Ph.D
Director de *SOANDEX *ASG

Este document tècnic ha sigut possible gràcies a la col·laboració i participació d'empreses i organitzacions valencianes¹ durant la jornada presencial del 4 d'octubre de 2023, en la seu de CADIR a València, com a part del projecte subvencionat per la Conselleria de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica

¹ Consultar en l'annex de participants en el jornada

Direcció organitzativa

Raúl Torcal Ribes
Director de CADIR Capacitats
diferents i responsables

Col·laboradors i ponents en la jornada

Carlos Alonso Ferrer
President de CADIR Capacitats
diferents i responsables

Raúl Torcal Ribes
Director Associació CADIR

Teresa Navarro Ferreros
Presidenta de IMPULSA IGUALDAD
CV

Ginés Haro Pastor
Fundador de: El Club dels Rars

Miguel Ángel Moyano Santiago
Director de SOANDEX

 ÍNDEX

RESUM	5
PRESENTACIÓ	6
INTRODUCCIÓ	7
AGENDA 2030	8
Què són els ASG?	¡Error! Marcador no definido.
Com triar les millors opcions?	10
PROCÉS D'IMPLEMENTACIÓ I COMUNICACIÓ ASG	11
A.- Inici.	11
B.- Reflexió i elecció	11
C.- Mesurar i comptar.	12
PER QUÈ ÉS ÚTIL LA GESTIÓ D'INDICADORS ASG?	13
AGRAÏMENTS	14
REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES	15

RESUM

Este document tècnic respon al objectiu plantejat en la jornada del 4 d'octubre de 2023 en la seu de CADIR a València. En estes pàgines vam mostrar els passos a seguir per a implementar de manera estratègica els ASG en les organitzacions de grandària petita i mitjana, i comunicar els resultats conforme a models recognoscibles i comparables.

Els marcs de referència en els quals una organització pot basar l'elecció d'indicadors són variats: Agenda 2030 de Nacions Unides (ODS), guies com GRI (Global Reporting Initiative) o SASB (Sustainability Accounting Standards Board), són només un

exemple. Per a aquest quadern ens hem decantat pels ODS. La seua comprensió i adequació a la grandària de les organitzacions a les quals ens dirigim el fa idoni per a cobrir l'objectiu, i és àmpliament reconegut en tots els sectors d'activitat. No obstant això, la coherència en matèria d'informació en sostenibilitat, més enllà del mètode, fa que els indicadors coincidisquen en la majoria de les possibilitats d'elecció.

Incloem en aquest document la breu guia resum comentada durant la sessió pràctica en la jornada. Amb ella es pretén que, tant xicotetes entitats encara no iniciades en comunicació sostenible, com aquelles que ja han iniciat eixe camí disposen d'una guia ràpida de referència sobre els passos a seguir.

Amb això, des de CADIR aspirem a ressaltar l'indubtable valor de la comunicació en sostenibilitat, com es dedueix de l'acreditació promoguda per la comunitat valenciana com a entitat socialment responsable, segons el que es disposa en el decret 200/2022, de 13 de juliol, per al foment de la responsabilitat social. Per aconseguir l'acreditació, l'informe de sostenibilitat és un recurs d'alt valor afegit.

PRESENTACIÓ

L'associació CADIR Capacitats diferents i responsables va nàixer a la fi de 2020, amb l'objectiu de contribuir a la inclusió real de les persones en risc d'exclusió social. En particular, d'aquelles amb diversitat funcional que necessiten recursos i suports per a la seua integració sociolaboral. Des de l'inici, hem fet un notable esforç per fer-nos mereixedors de la confiança dels nostres grups d'interés. Per això, ens sentim orgullosos de comptar amb el suport de les administracions públiques i d'altres organitzacions del nostre sector d'activitat.

Un any més, un exemple d'estes col·laboracions és el projecte finançat per la

Conselleria de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica de la Generalitat Valenciana. L'objectiu principal del qual és la formació i divulgació de la Responsabilitat Social de les empreses i organitzacions valencianes, i que per segon any consecutiu podem desenvolupar de manera conjunta.

Hem comptat amb la participació dels nostres grups d'interés en la realització del projecte. En particular, amb la col·laboració de PREDIF, de l'associació El Club dels rars, i d'empreses participants i assessoria tècnica externa.

La jornada presencial del 4 d'octubre de 2023 contribuirà al fet de que més entitats integren els ASG en la seua gestió.

Publiquem aquest quadern resum que pretén ser una guia pràctica per a aconseguir-ho. Des d'aquestes línies vull agrair a tots els participants i col·laboradors per les seues aportacions.

Carlos Alonso Ferrer
President de CADIR

INTRODUCCIÓ

El passat 14 de desembre de 2022, el Consell d'Europa donava la seua aprovació definitiva a la Directiva 2022/2464 relativa a la presentació d'informació sobre sostenibilitat per part de les empreses¹. Publicada a Espanya en el BOE dos dies després, el 16 de desembre de 2022². En este nou document regulador, els indicadors ambientals, socials i de govern (ASG) cobren protagonisme segons la grandària i el context de cada organització. La Directiva marca un calendari d'implementació:

- Las empreses ja subjectes a la Directiva sobre divulgació d'informació no financera hauran de presentar en 2025 informació sobre l'exercici 2024.

- Las grans empreses no subjectes actualment a la Directiva sobre divulgació d'informació no financera hauran de presentar en 2026 informació sobre l'exercici 2025.
- Las pimes cotitzades, excepte les microempreses, les entitats de crèdit xicotetes i no complexes i les empreses de segurs captives hauran de presentar en 2027 informació sobre l'exercici 2026.
- Las empreses de tercers països el volum de negocis dels quals net a la UE supere els 150 milions d'euros i que tinguen almenys una filial o sucursal a la UE que supere determinats llindars hauran de presentar en 2029 informació sobre l'exercici 2028.

Cal assenyalar que el marc regulador afecta a entitats d'una grandària determinada o sector d'activitat. No obstant això, els informes de sostenibilitat de qualsevol empresa pública o privada, així com d'entitats sense ànim de lucre, poden integrar la seua informació seguint la mateixa línia de comunicació. L'estandardització d'informació redunda en la transparència i la confiança que els grups d'interés demanden, i possibilita una visió clara de la trajectòria organitzativa.

En centrar la jornada en entitats de xicoteta grandària (pimes i ONGs de la Comunitat Valenciana), hem adaptat l'objectiu de manera senzilla perquè tots els participants disposen d'una guia clara d'inici. Cap iniciativa queda exclosa per grandària,

sector d'activitat o recursos, de poder realitzar si eixe és un dels seus objectius estratègics un informe de sostenibilitat amb els indicadors internacionals continguts en guies com GRI, o basat en els estàndards SASB i altres iniciatives similars.

Destaquem en la jornada la importància a nivell espanyol del Pacte Mundial de Nacions Unides. CADIR, com a membre de l'organització, emet el seu informe COP anual i es compromet amb els deu principis de la iniciativa relacionats amb els Drets Humans. És una altra de les vies possibles en comunicació responsable per a les nostres entitats de la comunitat valenciana.

Finalment, basem el present quadern en l'Agenda 2030 i els ODS com a marc de referència, i en les seues metes i indicadors compatibles amb tots els exemples

d'informació financera esmentats.

AGENDA 2030

L'Agenda 2030 ofereix un marc de referència clar per a establir les metes i els objectius, així com els indicadors relacionats, útils a qualsevol organització al marge de la seua grandària o sector. Els ODS poden ser considerats triant aquells que més s'alineen amb l'activitat, i només aquells que resulten rellevants per als grups d'interés i sobre els que l'entitat tinga algun control de gestió. Així, observem en nombrosos casos de corporacions multinacionals, com dels 17 objectius de l'Agenda 2030, només alguns d'ells formen part de la seua estratègia.

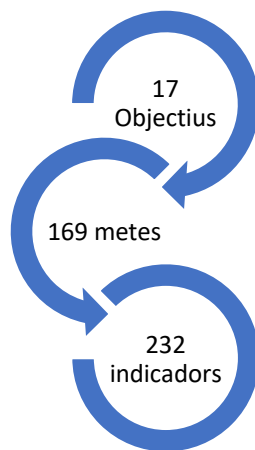
*Una vegada triats
els objectius decidirem
les metes i indicadors de
seguiment.*

OBJETIVOS DE DESARROLLO SOSTENIBLE

Els ODS compten, a més dels seus 17 objectius, amb 169 metes i 232 indicadors. Una taxonomia capaç de cobrir amb escreix les accions relacionades amb l'activitat de qualsevol tipus d'organització. És l'entitat qui, en primer lloc involucrant als seus grups d'interés, decideix quins d'estos objectius, metes i indicadors estan relacionats amb la seua activitat i la seua estratègia. D'esta manera, aconseguix estar alineada amb els ODS. Cada entitat en la mesura de la seua pròpia grandària, sector i circumstàncies. Tots els esforços individualés per xicotets que sigan i allí on es produïscan són rellevants de forma agregada.

És important el que una gran corporació puga fer en relació amb el ODS 5: Igualtat de Gènere, de la mateixa manera que una xicoteta associació pot contribuir positivament en la seua comunitat a través del ODS 8: Treball Decent i Creiximent Econòmic, per citar l'exemple de CADIR.

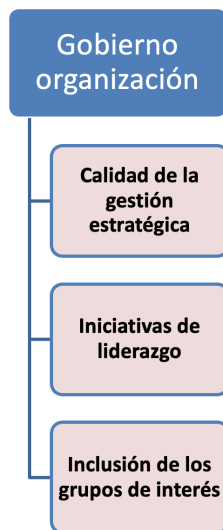
Què son els ASG?

Els ASG són els factors ambientals, socials i de govern de les organitzacions. És freqüent referir-se a ells com ESG (les seues inicials en anglés), tant en fòrums, com en articles escrits fins i tot en espanyol o en xarxes socials.

Són nombrosos els exemples en cada categoria, tants que és complicat tancar una

llista universal. A tall d'exemple assenyallem alguns dels més comuns en el següent gràfic.

- Los factores de gobierno aplican a todo tipo de organizaciones.
- Es el gobierno de la organización el que crea entidades sostenibles.
- Las materias a considerar dependen de:
 - *Tamaño de la organización.*
 - *Sector.*
 - *Impactos producidos por la actividad.*
 - *Diálogo con los grupos de interés.*

Font: SOANDEX ASG

Un exemple senzill però clar en una xicoteta organització pública o privada seguint l'esquema proposat seria: implementació d'un sistema de gestió de la

qualitat per a respondre a les expectatives dels grups d'interés; mesurament de la petjada de carboni aconseguisques 1 i 2, i la realització de formació interna o externa de sensibilització en inclusió i ocupació. Amb este senzill exemple es toquen les tres dimensions ASG. Qualsevol entitat per xicotet que siga la seua grandària troba, si eixa és la seua estratègia, un mode d'alinejar-se amb la sostenibilitat en les seues actuacions.

Com triar les millors opcions?

Un pas imprescindible és el diàleg amb els grups d'interés. Estar alineats estratègicament amb el rellevant per a l'entitat, la societat i el context en el qual es realitza l'activitat requereix consens. En un informe ASG, ja siguen memòries anuals o

informes de sostenibilitat basats en GRI o altres, és recomanable en tots els casos i necessari en alguns baix control regulador, assenyalar el mode en què es realitza esta fase d'elecció de matèries i indicadors de gestió.

Una xicoteta organització pot fer-ho a través d'enquestes breus als seus clients o socis, durant les reunions internes o amb proveïdors, etcètera. No és necessari, que l'enfocament passe determinats filtres metodològics, realitzar una anàlisi de materialitat. Aprofitar els recursos i informació disponibles és una estratègia per a perfilar aquells assumptes que millor demostren el compromís de l'organització amb el desenvolupament sostenible.

Si l'objectiu és aconseguir unes certes acreditacions o reconeixements, o si

es fa necessari realitzar els informes sota criteris de qualitat específics, en tal cas, la guia internacional GRI (*Global Reporting Initiative*) és una de les més reconegudes pel sector privat i les Administracions públiques.

PROCÉS D'IMPLEMENTACIÓ I COMUNICACIÓ ASG

A.- Inici.

El procés part del compromís i lideratge al màxim nivell de l'empresa o associació en el cas que ens ocupa, independentment de la seua grandària o activitat. Al llarg del temps es requeriran decisions que només des dels òrgans de govern o direcció es poden prendre i, en els quals a més, la seua participació és una acció necessària. En esta fase inicial s'ha de prendre consciència de quins recursos

existieren o es poden posar a la disposició de l'estratègia empresarial. Recursos humans i tècnics, així com econòmics en el cas que es vagen a requerir serveis externs complementaris.

És important la comunicació interna i la sensibilització i formació de les persones col·laboradores i empleades en l'entitat. L'objectiu és aconseguir el màxim nivell d'implicació de cadascun. Només des de la creació d'una cultura interna de sostenibilitat és possible arribar a dinàmiques integrades en el dia a dia.

B.- Reflexió i elecció.

La reflexió i l'anàlisi són imprescindibles. Anàlisi intern del que ja s'està fent i que, amb tota seguretat, es pot integrar en el model que es posarà en

marxa. Alguns dels indicadors es compleixen perquè són requeriments legals, com la prevenció de riscos laborals; en determinats casos el pla d'igualtat, o fins i tot alguna mesura energètica per a guanyar eficiència i reduir costos. Totes estes accions tenen reflex en l'acompliment responsable de l'entitat.

Es deu, no obstant això, aconseguir un compromís d'objectius sobre les matèries a considerar i la manera de mesurar-les. Per a això, la fase de diàleg amb els grups d'interés és crítica. A partir d'este punt, l'organització disposa d'un panell d'assumpes a considerar i d'indicadors (per exemple triats d'entre els disponibles en l'Agenda 2030), per a armar el seu pla estratègic sostenible i alineat amb la seua activitat.

C.- Mesurar i comptar.

Una de les Claus en la gestió sostenible és el mesurament. Els indicadors ASG han de ser monitorats per a oferir una imatge fidedigna de l'evolució de la gestió. Des de complexos programes informatitzats a solucions senzilles basades en sistemes

SaaS, fins a una simple fulla Excel són solucions vàlides en funció de la grandària i la complexitat de l'organització. L'important és sistematitzar la recollida de dades, organitzar-los i fer-los útils i comparables entre períodes de temps iguals. En general, no es requereix d'anàlisis complexos ni formulacions elaborades quan parlem de xicotetes entitats. Excepció feta del

mesurament de la petjada de carboni, que requereix d'uns coneixements mínims per a la correcta realització, aplicant els factors d'emissió corresponents a cada any.

Comptar o comunicar els resultats és un exercici de transparència i diàleg amb els grups d'interés, i juntament amb la gestió dels indicadors ASG aporta indubtables beneficis.

*Propuesta de CADIR. Capacidades responsables y diferentes. CADIR 2023.

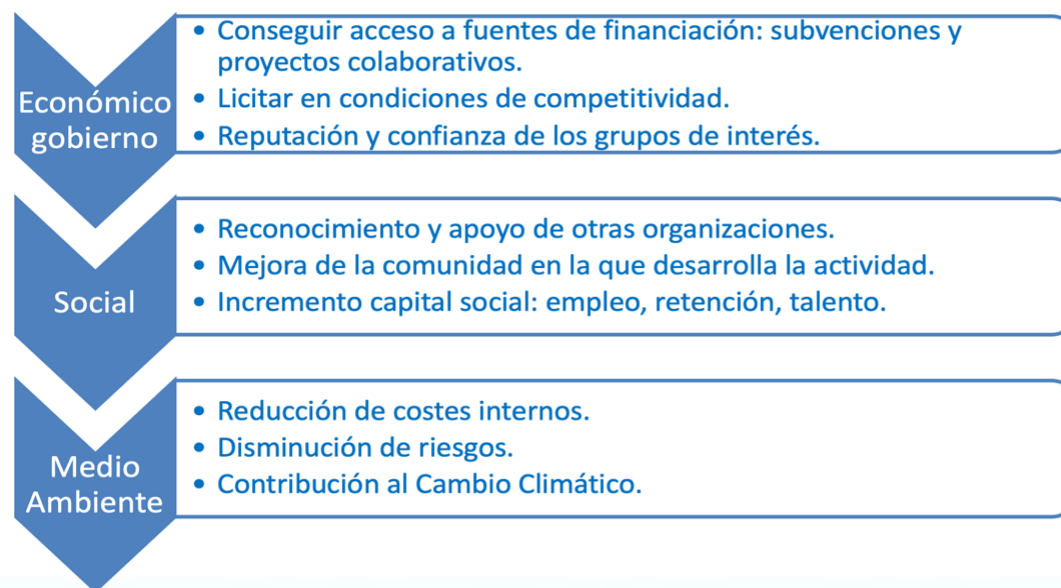
&C PER QUÈ ÉS ÚTIL LA GESTIÓ D'INDICADORS ASG?

Com és lògic pensar, la gestió ASG com qualsevol altra acció organitzativa ha de perseguir uns fins i objectius. No hi ha dubte que el simple fet de realitzar una activitat responsable ja és un benefici amb repercussions internes i externes.

No obstant això, l'impuls social i regulador demanda i reconeix, al mateix temps, que totes les entitats perseguisquen el nou model de gestió. Això es tradueix en avantatges competitius basats en la reputació i la confiança rebuda per part dels grups d'interés.

Per últim, cal ressenyar el valor de la força tractora de les organitzacions que exerceixen la seua activitat sent socialment responsables. L'impuls al desenvolupament i la inclusió en les comunitats locals, la co-creació de projectes i la participació en uns

altres de major envergadura als quals es té accés gràcies al reconeixement social del conjunt dels actors.

 AGRAÏMENTS

**EL Club
DE LOS Raros**

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

1.- Directiva del Parlament Europeu i del Consell 2022/2464 per la qual es modifiquen el reglament (UE) Núm. 537/2014, la Directiva 2004/109/CE, la Directiva 2006/43/CE i la Directiva 2013/34/UE, pel que respecta a la presentació d'informació sobre sostenibilitat per part de les empreses

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/pe-35-2022-init/es/pdf>

2.- Agència Butlletí Oficial de l'Estat.

<https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=doue-l-2022-81871>

3.- Global Reporting Initiative

<https://www.globalreporting.org>

4.- Estàndards SASB

<https://sasb.org>

5.- Pacte Mundial de Nacions Unides

<https://www.pactomundial.org>

6.- Agenda 2030

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/2015/09/la-asamblea-general-adopta-la-agenda-2030-para-el-desarrollo-sostenible/>

7.- CADIR

<https://www.cadir.es>

8.- SOANDEX ASG

<https://www.soandex.com>

9.- IMPULSA IGUALDAD

<https://formacion.impulsaigualdad.org>

10.- El club de los raros

<https://www.elclubdelosraros.com>